

การจัดการขยะติดเชื้อในสถานพยาบาลเอกชนชนิดไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน :
กรณีศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2544
ISBN 974-665-645-7
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

4036820 ENTM/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม ; วท.ม.
 (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)
 คำสำคัญ : การจัดการ / ขยะติดเชื้อ / สถานพยาบาลเอกชนชนิดไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน
 นกสร กุศล : การจัดการขยะติดเชื้อในสถานพยาบาลเอกชน ชนิดไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน :
 กรณีศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี (CLINICAL INFECTIOUS WASTE MANAGEMENT : A CASE STUDY
 IN PATTAYA CITY , CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ลัดดาวัลย์ ทองนพ ,
 M.P.H., สุเทพ ศิลปานันทกุล , Ph.D., อัจฉราพร สังข์เพชร , Ph.D., อุดม คมพัตช์ , M.P.H. 184 หน้า
 ISBN 974 - 665 - 645 - 7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดการขยะติดเชื้อในสถานพยาบาลเอกชนชนิดไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ในเขตเมืองพัทยา จำนวน 13 แห่ง ซึ่งแบ่งเป็น สถานพยาบาลประเภทอายุรกรรม ทันตกรรม สูตินรีเวชและห้องปฏิบัติการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปริมาณองค์ประกอบของขยะติดเชื้อ 2) ศึกษาสถานการณ์การจัดการขยะติดเชื้อในปัจจุบัน 3) เปรียบเทียบกับร่างกฎกระทรวงแนวทางการจัดการขยะติดเชื้อของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก แบบสอบถาม แบบสังเกตการณ์ และแบบสำรวจ วิเคราะห์ผลการศึกษาโดยใช้ คำร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานร่างกฎกระทรวงแนวทางการจัดการขยะติดเชื้อ ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะติดเชื้อในสถานพยาบาลเอกชนชนิดไม่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนในเขตเมืองพัทยา

ผลการวิจัยพบว่า อัตราการเกิดขยะติดเชื้อ 0.06 ก.ก./คน/วัน องค์ประกอบส่วนใหญ่เป็น สาลี ก๊อสรองลงมาเป็นของมีคม ปัจจุบันสถานพยาบาลทุกแห่งไม่มีแบบอย่างแนวทางในการจัดการขยะติดเชื้อที่มีมาตรฐาน จึงทำให้การปฏิบัติในการจัดการขยะติดเชื้อไม่ถูกต้อง อีกทั้งกลุ่มเจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการขยะติดเชื้อ เนื่องจากไม่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับขยะติดเชื้อ ผลการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานร่างกฎกระทรวงแนวทางการจัดการขยะติดเชื้อ พบว่า การดำเนินงานในบางส่วนคล้ายกับข้อกำหนดในร่างกฎกระทรวง ทั้งนี้ยังต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขในทุกขั้นตอน ซึ่งการดำเนินงานที่ใช้ระยะเวลาและงบประมาณน้อยที่สุด คือการจัดอบรมให้ความรู้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องพร้อมกับเร่งผลักดันให้ร่างกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อเป็นแบบอย่างแนวทางในการจัดการขยะติดเชื้อต่อไป

4036820 ENTM/M : MAJOR : TECHNOLOGY OF ENVIRONMENT MANAGEMENT:

M.Sc. (TECHNOLOGY ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

KEY WORD : INFECTIOUS WASTE / INFECTIOUS WASTE MANAGEMENT /
CLINIC

NOPSORN KUSON : CLINICAL INFECTIOUS WASTE MANAGEMENT :

A CASE STUDY IN PATTAYA CITY, CHONBURI PROVINCE. THESESES ADVISOR :

LADDAWAN TONGNOP, M.P.H., SUTHEP SILAPANANTAKUL, Ph.D., ACHARAPORN
SUNGPECH, Ph.D., UDOM KOMPAYAK, M.P.H. 184 PAGES ISBN 974 - 665 - 645 - 7

This research was conducted to determine the quantity and components of infectious waste in Pattaya City, study the existing situation in infectious waste management, and to compare these with the infectious waste management criteria drafted by the ministerial regulations, issued by the Department of Health, Ministry of Public Health, for subsequent suggestions on the appropriate clinical waste disposal methods.

Data collection was carried out by using in-depth interviews, observation, survey and questionnaire. Thirteen samples, categorized as medical clinic, dental clinic, obstetric clinic and laboratory were used to collect the data on infectious waste management in Pattaya City. Analysis was performed and presented as percentage, average mean and standard deviation.

The results indicated that the generation rate of infectious waste was 0.06 kg./capita /day and the major components were cotton, gauze and sharp edge materials, respectively. All clinics had practiced incorrect infectious waste management because of no corrective guidelines for them. Moreover, the personnel and staff were lacking a good knowledge of infectious waste management. Therefore, the appropriate way to cope with this situation should be the arrangement of training program for all related staffs and the attempt to push the draft of ministerial regulations forward rapidly in order to have a standard for infectious waste management.